

PROTESTANTSE GEMEENTE PURMEREND

Teksten ds Jan H. Soethoudt
Paasmorgen 2007 Taborkerk
bij
Genesis 1 : 1 - 5 (*Naardense Bijbel*)
Johannes 1 : 1 - 18

Gemeente van de Heer,
Rabbi Sussja, hij kon geen enkele voordracht van zijn leermeester uithoren tot het eind. Steeds als hij hoorde 'En God sprak' dan werd hij zo bewogen en wild, dan moest hij naar buiten, waar men hem vol verwondering hoorde roepen 'Hij spreekt! Hij spreekt!' Temidden van de grote, zwiigende kosmos, het haast ondoordringbaar heelal, is er één die spreekt!
Temidden van het stomme natuurgeweld, zinloos en verwoestend, aardbevingen, tsunamí's, water van de oervloed, is er de Geest, de Adem Gods die zweeft als een wervelwind over dat water en Stem geeft aan het Woord: Kome er licht! Hij spreekt!
Temidden van het stomme spreken dat van alle kanten op je af komt, het loos gepraat op televisie, het verraderlijk spreken van de reclame, het stompzinnig geklets bij belspelletjes, het banaal en kwetsend gepraat in het Big Brother Huis, het wezenloos geleuter via mobieltjes in de bus, alle woorden die mensen elkaar toevoegen, die mensen pijn en onrecht doen, die mensen kapot maken, is er Eén die spreekt, woorden die er toe doen, woorden die licht en leven scheppen in de oerchaos van het leven, woorden die mensen doen opademen. Kome er licht!

God sprak! En Johannes, de evangelist, vertelt op zijn manier over dat spreken sinds het begin. Een spreken dat nooit meer verstomd is.
Een stem, die er altijd al was en er altijd zal zijn.
Sinds het begin, zegt Johannes, is er het spreken; dat spreken is God nabij, ja, God zelf is dat spreken.
Het woord valt samen met de Eeuwige zelf.
Het Woord is er sinds het begin, God zo nabij.
Niet ver weg, ongenaakbaar, maar sprekend dichtbij.
Alles geschiedt daardoor. Alles wordt door dat Woord geschapen:
Kome er licht - klinkt de Stem - en het licht wordt geschapen.
Kome er scheiding tussen water en water, en tussen het water en het droge, worden hemel en aarde, zeeën en land geschapen, plek om te wonen, plek voor Gods geschiedenis.
Worden dieren geschapen, vogels, vissen, vee.
Worden mensen geschapen, naar Zijn beeld en gelijkenis.
God zelf is het spreken, zegt Johannes, alles geschiedt daardoor, en buiten dat spreken, dat Woord, geschiedt niet één ding dat is geschied.
Daardoor is er leven, en dat leven is het licht der mensen.
Het licht schijnt in de duisternis, het licht schijnt in de oerchaos.
De duisternis heeft het níet opgenomen, het licht is níet in de duisternis opgegaan, de duisternis heeft het licht níet kunnen overmeesteren.

Het Spreken, het Woord, het is er sinds het begin, God zo nabij.
Wat is dan dat Spreken, wat is dan dat Woord?
Het Woord, dat is de wijsheid van God, de levenswijsheid, aan wie in Spreuken 8 een raadgevende rol bij de schepping is toebedacht.
Het Woord, dat is de Tora van God, die, in deze visie, vanaf het begin al klaar lag om te dienen als scheppend, levengevend, bevrijdend en richtingwijzend woord.
Het Woord, dat is ook de loyos, de rede, de logica, de orde in de schepping, een hellenistisch begrip in de griekse filosofie van Johannes' dagen.

Wat is het Woord? Of, vraagt Johannes: wíe is het Woord?
Johannes: Hij schrijft zijn evangelie over Jezus. Over de vrouw bij de bron, voor wie Jezus een bron van levend water is. Over een grote menigte aan het meer van Galilea, voor wie hij brood om te leven is.
Over mensen die in duisternis wandelen, voor wie hij het licht voor de wereld is. Over mensen naar wie niemand omkijkt, voor wie hij een goede herder is. Over mensen die de weg kwijt zijn, voor wie hij de weg, de waarheid en het leven is.
Over Zijn arrestatie schrijft hij, over zijn martelingen, zijn kruisiging, zijn dood schrijft hij. En over zijn opstanding schrijft hij.
Hoe zijn leerlingen hem na zijn dood hebben ervaren als de Levende, hoe hij hen de wereld inzendt en hen de adem inblaast: ontvangt de Heilige Geest. De Geest die levend maakt!
En dan is zijn evangelie klaar. Op één hoofdstuk na. Het eerste.
Waarin Johannes wil samenvatten wat hij in deze mens heeft gezien.
En dan vertelt hij over het spreken van God vanaf het allereerste begin.
Het is de loyos uit de griekse filosofie, het is de wijsheid uit de Joodse traditie, het is de Tora als een woord dat een lamp is voor onze voet.
Maar bovenal, zegt Johannes, is dat spreken in mijn visie vlees en bloed geworden in deze kwetsbare mens, die bron van levend water, brood om van te leven, goede herder, licht der wereld, weg, waarheid en leven.
Het heeft bij ons zijn tent, zijn tabernakel opgeslagen.
Hij is het, in wie het weer waar werd:
Het licht schijnt in de duisternis, het licht schijnt in de oerchaos, de oerchaos van goede vrijdag. Maar de duisternis heeft het niet opgenomen, het licht is niet in de duisternis opgegaan, de duisternis heeft het licht niet kunnen overmeesteren. Het licht is nooit meer gedooft, het licht bleek sterker dan de duisternis.

En dat viere wij vandaag, met pasen.
God heeft het eerste woord. God heeft het laatste woord.
Hij spreekt nog altijd voort.
Waar dan? Een krantenbericht van 27 maart. Over Priester Edilberto Sena, die via radio en andere media strijdt tegen de gewetenloze exploitatie van het Amazonegebied in Brazilië, en de vernietiging van het regenwoud.
Een oproep op internet in mei vorig jaar was: Kill Father Edilberto.
Hij is meermales bedreigd door mensen wier belangen werden aangetast.
Mensen wilden hem van de radio weghebben, hem het zwijgen opleggen.
Maar padre Sena is niet tot zwijgen te bewegen.
Het woord moet klinken. Het woord is in deze priester vlees en bloed geworden. En de duisternis zal, wat padre Edilberto Sena betreft, het licht niet overmeesteren!

God spreekt nog altijd voort. En laat dat nu waar kunnen worden hier in ons midden.
Mag ik daartoe nu uitnodigen. Om zich een moment te keren naar wie in uw direkte omgeving zitten, of u elkaar nu kent of niet.
En dan elkaar met liefde en hartstocht, in de Geest van God, een woord toe te spreken dat licht scheidt voor de ander, dat de ander doet opademen, de ander blij maakt.
Een woord waarin het Woord vlees en bloed wordt.

- Op deze plek in de preek wendden de kerkgangers zich naar elkaar toe en spraken elkaar woorden van licht en leven toe -

Vandaag, paasmorgen, viere wij dat het duister het niet heeft gewonnen van het licht.
Dat de loze woorden die verstikken het niet hebben gewonnen van het woord dat leven scheidt.
Dat er een overwicht is van leven op dood. Van licht op duisternis.

Nee, je zou het niet zeggen, als je hoort van een moeder die haar vijf kinderen ombrengt, of van een vader die met zijn twee zoontjes voor de trein springt, als je voor de zoveelste keer uit je direkte omgeving hoort dat er weer iemand kanker heeft. De schepping is nog lang niet af!

Maar toch, juist vanwege al die berichten, bemoedigen wij elkaar met het nieuwsbericht van pasen: dat er één is die het er niet bij heeft laten zitten, die is opgestaan, gestalte van het woord van God in vlees en bloed, een nieuwe inzet onderweg naar de voltooiing van de schepping:

sinds het begin, en in principe, is er het spreken...

Dat spreken, dat communiceren, is en blijft God nabij.

Dit daadkrachtige, geestkrachtige woord

blijft leven in woorden die wij elkaar toezeggen,
in de woorden van een lied dat we samen inzetten.

Want, zoals Johannes het zegt: wie het woord ontvangen, zich toevertrouwen aan de Naam 'Ik zal er zijn' - jullie dichtbij;

wie zich bekennen tot het woord, de wijsheid, de Tora, de geest van Jezus, de Levende in ons midden, hen heeft hij het vermogen, het voorrecht gegeven om kinderen van God te worden.

Kinderen, zonen en dochters van de ENE zijn zij die er voor kiezen zich het Spreken van de ENE eigen te maken, het Woord te spreken en te zingen, en te doen, en zo zelf Stem van de Ene, scheppend woord van God te zijn.

Waar zo het Spreken klinkt, daar sterft het Woord niet, maar doet waartoe het is bestemd: Het scheidt licht en leven voor de mensen.

Niet te doven licht. Niet te doven leven.

In de Naam...

Gebeden:

Eeuwige, onze God,

Als je naar deze wereld kijkt dan zie je nog elke dag de oerchaos –
wat is er toch met Uw schepping aan de hand?

Wij verlangen naar een nieuwe schepping, de schepping opnieuw,
een nieuw begin in de schepping, telkens weer,
tot eenmaal de schepping zal zijn voltooid.

Maak Gij een nieuw begin, zo bidden wij deze morgen!

Spreek Gij opnieuw uw Woord -

laat er iemand zijn die opstaat en die spreekt in Uw Naam,
die tegen de tijdbalk en de tijdgeest in, licht scheidt in de chaos
iemand in wie Uw woord vlees en bloed wordt,

die het woord doet: gerechtigheid, ontferming, vriendschap, genade, trouw, elkaar
behoeden en doen leven. En dat als hoogste wijsheid!

Wij danken U om die Ene, Jezus, de Gezalfde, Uw geliefd mensenkind,

die is opgestaan, met wie U nieuw begonnen bent,

waar wij het niet meer redden in de chaos van deze wereld,
Uw betrouwbaar vlees- en bloed geworden Woord.

We geloven dat dit Woord, dat het zwaar te verduren heeft,
toch de weg, de waarheid en het leven zelf is.

Wij belijden dat dit Woord ons zegt

welke woorden en woorddaden er werkelijk toe doen,
welke woorden werken, en licht en leven brengen.

En dat alles zal zwichten en verwaaien

wat op dit licht en dit woord niet is geijkt,

wat het woord afwijst en niet wil kennen.

Dat wij ons afwenden van het graf, van de oerchaos,

ons toewenden naar en instemmen met dit woord, dit licht -
en zonder licht geen leven.

Zo bidden we samen: LICHT DER WERELD, STA ONS BIJ

Slotlied 'U zij de glorie'

Gaat dan van hier in vrede, gaat in tot de vreugde van deze dag,
gaat heen, wat mij betreft net als rabbijn Sussja,
juichend en wat in de war: Hij spreekt, hij spreekt!

Hij spreekt nog altijd voort.

Hij spreekt woorden van goedheid en zegen:

DE ENE ZEGENT U EN HIJ BEHOEDT U

DE EEUWIGE SPREEKT U WOORDEN VAN LICHT EN LEVEN TOE

DE LEVENDE ZIET U MET BEWOGENHEID AAN EN GEEFT U VREDE

AMEN